

Arkivnr: 2014/10505-6
Saksbehandlar: Hogne Haktorson

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet		
Fylkestinget		

Ekstern revisor - opsjon og ny konkurranse

Samandrag

Fylkestinget fatta slik vedtak 13.03.12., i sak 1/12 Val av revisor:

Fylkestinget vel Deloitte AS som revisor frå 01.07.2012 til 30.06.2016 med opsjon for Hordaland fylkeskommune til å forlengje avtalen med 2 år.

Det er no tid for at Hordaland fylkeskommune (HFK) vurderer bruk av opsjon, samt gjev nokre fullmakter for neste konkurranse.

I saksutgreinga er det peika på tre alternativ, der ny avtaleperiode vil vera frå 1. juli i 2016, 2017 eller 2018.

Dei tre alternativa er drøfta, og ein tilrår bruk av eit opsjonsår, noko som medfører at neste kontraktsperiode startar 1.7.2017.

Det er vidare tilrådd at fylkestinget gjev kontrollutvalet nokre fullmakter gjeldande neste konkurranse. Forslag om fullmakter er identisk med det fylkestinget vedtok i desembertinget i 2010 for førre konkurranse.

Drøfting.

I drøftinga er det lagt opp til å koma innom desse punkta:

- Lovformulering om saksgang
- Om alternativa, og argumentasjon.
- Ny konkurranse.

Lovformulering om saksgang.

Kommunelova § 78 omhandlar revisjon. Her står i § 78, 4:

«Kommunestyret eller fylkestinget velger selv revisor. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget.»

Når lova nyttar formuleringa «fylkestinget selv», inneber det at avgjerda ikkje kan delegerast. Standpunkt om opsjon er reelt sett å gjera vedtak om kven som skal vera revisor for ein periode, og det vert vurdert slik at innstilling frå kontrollutvalet og avgjerd i fylkestinget er rett saksgang då også.

Om alternativa, og argumentasjon.

Det vert vurdert å vera tre alternativ vedr. kontraktslengde og opsjonstid.

- a) HFK nyttar seg av opsjonstid på 2 år, jmf. gjeldande avtale.
 - Ny avtaleperiode vil då bli frå 1.7.2018
- b) HFK ønskjer ikkje å forlenga gjeldande avtale med opsjonstid.
 - Det inneber at ein må ut med ny konkurranse no.
 - Ny avtaleperiode vil då bli frå 1.7.2016
- c) HFK nyttar seg av eit av to opsjonsår, jmf. gjeldande avtale.
 - Ny avtaleperiode vil då bli frå 1.7.2017

Vedr. a)

Førre kontrakt med revisor var på 3 år, med opsjonstid på 1 + 1 år. Ved vurdering av om ein skulle nytta opsjonstida, vart det argumentert at det var tenleg, dersom det ikkje var særskilte grunnar for ikkje å gjera det. I vurderinga kom der fram at oppdraget vart utført tilfredsstillande, at det vil vera ein del byttekostnader ved å skifta leverandør tidlegare enn naudsynt og at ein truleg ikkje ville oppnå ein vesentleg rimelegare pris i marknaden med å ha ny konkurranse før opsjonstida var nytta. På dette grunnlaget vedtok fylkestinget først å nytta eit opsjonsår og året etter å nytta andre opsjonsåret.

Gjeldande kontrakt er på 4 år med opsjonstid på 2 år. Tilsvarende argumentasjon no, skulle tilseia at ein valte å nytta opsjonstida fullt ut. Kontrollutvalet og sekretariat for kontrollutvalet har ikkje motteke andre signal enn at oppdraget vert utført tilfredsstillande, også i noverande avtaleperiode, byttekostnader vil det vera ved ny konkurranse og det er ikkje grunnlag for å tru at ny avtale vil verta monaleg rimelegare.

Det er derimot grunn for å sjå nærare på kontraktstype og kontraktslengde, som er omtala under pkt. b.

Vedr. b)

I saker som gjeld innkjøp av revisjonstenester, samhandlar sekretariat for kontrollutvalet tett med HFK sin innkjøpsavdeling. Personell som vert nytta, rapporterar i desse sakene til kontrollutvalet.

Innkjøpsavdelinga har sett nærare på kontraktstype og kontraktslengde, og har mellom anna spelt inn dette:

- Fylkeskommunen sin revisjonsavtale er kalla «avtale om revisjonstenester», og ikkje ein rammeavtale. Den er inngått som ein tenestekjøpsavtale, med ei maksimal kontraktslengde på seks år, inkl. opsjonstid. Det var ikkje merknader frå nokre av tilbydarane på kontraktslengde, ved konkurranse og inngåing av kontrakt
- Avtalen inneheld ein del som går på fastpris, der finansiell revisjon og attestasjonar utgjer det største elementet. Så inneheld den ein del som er timebasert, der forvaltningsrevisjonar og selskapskontroll utgjer det største elementet. Dersom det utelukkande var eit timebasert innkjøp, ville avtalen vore å sjå på som ein rammeavtale, der kontraktstida normalt ikkje skal vera på meire enn fire år.
- Så er det korleis det stiller seg ved kombinasjonen mellom fastpris og timebaserte tenester. Innkjøpsavdelinga meiner det er argument for at ei forlenging av fylkeskommunen sin eksisterande avtale om revisjonstenester inntil dei seks åra som er fastsett i kontrakten er lovleg. Det trygge valet vil likevel vera å unnlata å forlenga kontrakten utover fire år.

Vedr. c)

Sekretariat for kontrollutvalet har drøfta med jurist i innkjøpsavdelinga om det er råd å forlenga med eit år i kontraktar der opsjonstida er omtalt som to år, og ikkje som eit + eit år. Det ville koma litt an på korleis

leverandøren stilte seg. Sekretariatet har teke dette opp med Deloitte AS. Partner Helge Roald Johnsen, har meldt attende at Deloitte ikkje vil ha merknader om HFK vel ei løysing med eit opsjonsår.

Samla vurdering.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune gjennomfører anskaffingar av revisjonstenester til Hordaland fylkeskommune og til ei rekkje kommunar i Hordaland. Fem kommunar har valt å nytta sekretariatet sine tenester ved neste tenestekjøp, gjeldande frå 1.7.2016. Dei har då nytta all opsjonstid. For det nye innkjøpet har sekretariatet, basert på momenta i pkt. b overfor, tilrådd at ein inviterar til ny konkurranse med kontraktstid på fire år, utan opsjonstid. Det vil sekretariatet og tilrå neste gong HFK skal ut i marknaden.

Så er det korleis ein skal stilla seg ved ein eksisterande kontrakt som inneheld opsjonstid på to år. Om ikkje innkjøpsavdelinga hadde spelt inn sine refleksjonar, ville tilrådinga truleg vore på alt. A, med bruk av all opsjonstid.

Ut frå argument som er drøfta tidlegare i saka, og momenta nedanfor, vel sekretariatet å tilrå alternativ c:

- Det er kommunale vedtak om at sekretariatet skal gjennomføra konkurranse om revisjonstenester for 5 kommunar i Hordaland i hausthalvår 2015 / vårhalvår 2016. Ut frå samla arbeidsbyrde vil det vera stor føremon om HFK nyttar opsjonstid, slik at ikkje denne konkurransen og skal gjennomførast samstundes.
- Dersom ein vel opsjonstid på eit år, synleggjer ein at ein vil justera kursen ut frå innspela frå innkjøpsavdelinga. Dette i første rekke ved at ein «kun» vel å nytta eit av to opsjonsår. Deretter at ein alt no signaliserer at det vil bli tilrådd kontraktstid på fire år utan opsjonstid i neste konkurranse.
- Det vil vera ei føremon om det er det same kontrollutvalet som både avgjer konkurransegrunnlaget og som seinare innstiller på val av revisor, basert på same konkurranse. Det oppnår ein ved å ha eit fireårig intervall, der val av revisor skjer 1 ½ år inn i valperioden.
- Første år etter fylkestingsvalet skal det vera prosessar som fører fram til 4 dokument: Overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon, samt overordna analyse og plan for selskapskontroll. Kontrollutvalet har tenkt at dei to planane skal opp i fylkestinget på hausten i 2016. Så langt er det revisor som har vore fasilitator i tidlegare prosessar. Det er føremon om det er same revisor gjennom heile prosessperioden.

Ny konkurranse.

Tida går fort, sjølv ved oppstart av ny kontraktsperiode frå 1.7.2017. Det er derfor nyttig å skissera eit løp for neste konkurranse alt no.

Kontrollutvalet er av lovgjevar tildelt ein sentral plass i denne prosessen.

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner, §16, 2. lekk, er slik:

«Dersom kommunestyret eller fylkestinget vedtar å konkurranseutsette hele eller deler av revisjonen, foretar kommunestyret eller fylkestinget selv valg av revisor etter innstilling fra kontrollutvalget.»

Departementet sine merknader til §16, 2. lekk, er slik:

«Det er kontrollutvalget som innenfor de rammer som konkurranselovgivningen setter – herunder regelverket om offentlige anskaffelser og om offentlig støtte – forbereder sak om valg av revisor for kommunestyret eller fylkestinget.»

Det vert tilrådd same fullmakter for neste konkurranse, som det fylkestinget vedtok 15.12.2010, for sist gjennomførte konkurranse. Ordlyden i pkt. 2 av innstillinga, er identisk med det som vart vedteke i desemberinget i 2010.

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget vedtek å nytta eit av to opsjonsår, jmf. avtale om revisjonstenester mellom Hordaland fylkeskommune og Deloitte AS. Det inneber at Deloitte sitt oppdrag vert lenga tom. 30.06.2017.
2. Kontrollutvalet får fullmakt til å gjennomføra ny konkurranse. Tidsramma må leggjast slik at den som vert valt ut frå konkurransen, er revisor fom. 01.07.2017. Fullmakta omfattar gjennomføring av heile prosessen, herunder:
 - Utarbeiding og godkjenning av tilbodsokument
 - Knytta til seg naudsynt hjelp.
 - Vurdera mottekne tilbod og innstilla overfor fylkestinget på val av revisor.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Saksprotokoll i fylkestinget - 13.10.2015

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

1. Fylkestinget vedtek å nytta eit av to opsjonsår, jmf. avtale om revisjonstenester mellom Hordaland fylkeskommune og Deloitte AS. Det inneber at Deloitte sitt oppdrag vert lenga t.o.m. 30.06.2017.
2. Kontrollutvalet får fullmakt til å gjennomføra ny konkurranse. Tidsramma må leggjast slik at den som vert valt ut frå konkurransen, er revisor f.o.m. 01.07.2017. Fullmakta omfattar gjennomføring av heile prosessen, herunder:
 - Utarbeiding og godkjenning av tilbodsokument.
 - Knytta til seg naudsynt hjelp.
 - Vurdera mottekne tilbod og innstilla overfor fylkestinget på val av revisor.